

“NO PODEM CALLAR DAVANT AQUEST SILENCIÓS EXTERMINI”

**HOMILIA A TV-2 DEL SEGON DIUMENGE DE QUARESMA,
8 DE MARÇ DE 2009**

En el camí quaresmal que hem iniciat té un especial significat el segon *misteri de llum*: la transfiguració de Jesús a la “*montanya alta*”. A Pere, Jaume i Joan, els fou donat de viure una experiència reconfortant, encoratjadora, en ser admesos a contemplar el rostre gloriós de Crist. Avui la litúrgia desitja fer-nos-en partícips a tots nosaltres. El mateix significat entra en la vida de les persones, de l'Església, de la humanitat sencera, en el desenvolupar-se de la seva existència concreta, en la qual s'experimenten, més enllà de les joies, tantes problemes, tantes dificultats, drames, sofriment, mort...Com Crist, el cristià sap que el dolor i la mort no són l'última paraula, sinó la penúltima. L'última paraula, que retorna a ser la primera, la veritable, la definitiva, és la vida.

Sant Pau, a la segona lectura, ens ajuda amb una seva paraula clara i profunda: “*Si tenim Déu a favor nostre, qui tindrem en contra? Ell que va entregar el seu propi Fill per tots nosaltres, i no el va plànyer, com no estarà disposat a donar-nos-ho tot, juntament amb el seu Fill?* Sí, Déu és per a nosaltres, i Ell ens ho ha donat tot en el seu Fill Jesucrist: el seu Fill ha vingut al món, ha viscut en la pobresa i en el servei, a sofert la passió, ha mort en la Creu. Si això és el que s'ha esdevingut, aleshores podem obrir-nos a una confiança única: Déu ens ho donarà tot juntament amb el seu Fill. “Tot”: en la nostra vida, en les nostres necessitats, en els problemes i dificultats, en la vida i en la mort i per tota l'eternitat. Déu ens ho donarà tot com a expressió del seu amor i perquè puguem viure en la joia veritable del seu amor.

Ara bé, per tal que puguem comprendre l'amor de Déu, infinit i dramàtic, la litúrgia ens narra avui l'experiència del sacrifici d'Abraham que ofereix Isaac en holocaust a la muntanya. Abraham i Isaac són “figures” que anticipen i revelen l'amor del Pare i el sacrifici del seu Fill innocent i pacífic al Calvari. Se'ns convida a pujar, amb Abraham, al Mòria, la muntanya on Déu li demana el sacrifici d'Isaac, el seu fill únic, un gest que no entenem i que ens desconcerta, i que per això mateix demana una explicació, o millor encara, una interpretació. “*Déu posà a prova Abraham*”, hem escoltat a la primera lectura (Gènesi). És a dir, Déu li demana d' “oferir en sacrifici” el seu Fill, aquell que Abraham estima. N'endevinem de seguida l'afecció del vell Abraham per aquest únic descendent sobre el que reposaven totes les seves esperances. Però el que li és demanat a Abraham – “sacrificar” Isaac- és, en realitat, el de “consagrar-lo” al Déu de la vida per tal que ell visqui, però Abraham entén que el Senyor li demana d'oferir-lo en holocaust, la qual cosa implica la mort de la víctima.

Podríem dir que Abraham interpreta erròniament el que Déu li demana, seguint la mentalitat comuna a l'època que comportava sacrificar la víctima oferta a Déu. Aquesta interpretació errònia de la crida posa de manifest en Abraham una paternitat d'alguna manera abusiva, que creu poder disposar de la vida i de la mort del seu fill, quan l'autèntica prova que Déu li demana és molt diferent i consisteix precisament en renunciar al dret d'immolar el seu fill. Abraham haurà de descobrir que per poder transmetre la benedicció divina no ha d'immolar el fill de la promesa, sinó que haurà d'immolar la seva paternitat possessiva, simbolitzada pel moltó “*agafat per les banyes en una bardissa*”.

No puc deixar de pensar avui en les víctimes sacrificades que la nostra societat sembla voler dur a terme impunement: els infants no nascuts sacrificats en el si de les seves mares. Una societat que renuncia a pensar perquè pensin per ella uns anomenats “experts”, que conclouen en la bondat de l'avortament lliure al nostre país, contradient i violant el dret fonamental a la vida, reconegut solemnement per la Constitució. Així es pretén sacrificar vides en ares del propi benestar, dels propis projectes ideològics, d'una pretesa llibertat, i d'una interessada rendibilitat política. Tots ells són experts “legitimadors del poder”, no veritables savis ni científics, com assenyala Chomsky, especialistes al servei del poder, l'objectiu del qual, en aquest cas, és la utilitat i rendibilitat política. Em repugnen tots aquests personatges que expedeixen, en nom d'una pretesa objectivitat científica, “certificats útils” a iniciatives d'aquest gènere que no serveixen veritablement la societat, sinó al

poder polític i econòmic. Cap interès per protegir la vida naixent, cap ajut a les mares ni cap conscienciació als pares! Sentim una immensa vergonya per tot això, pel que té d'injustícia, d'abús, de desprotecció, de liquidació de la funció dels pares de família, de confusió de les adolescents, d'inducció a conductes irresponsables, de consagració i perpetuació de la immaduresa. Aquesta societat no pot deixar en mans d' "experts" temes tan decisius! Aquesta societat no pot callar davant aquest silenciós extermini. Com tampoc evidentment no pot romandre indiferent davant tanta gent en atur, quasi quatre milions al nostre país, amb tants immigrants desvalguts que ens envien a Càritas. Quina tristesa, com comentava ahir l' escriptor mallorquí Porcel, que 15 minuts de llàgrimes de la Penèlope emocionin més al país i a l'Estat que l'existència de tants i tants pobres de solemnitat!

En celebrar avui "el Dia de la Dona" penso que aquesta societat necessita menys ideologia, i més decisió per pujar dalt "la muntanya alta" per tal de poder esguardar la dona i la seva maternitat, amb una mirada nova, transfigurada, que porti a un major respecte de la seva dignitat, lluny de ser instrumentalitzada, abandonada, quan més està necessitada d'ajut, de comprensió, de sosteniment afectiu, moral i econòmic. Des la "muntanya alta" les coses es veuen d'una altra manera que des de l'ideologia. A la "muntanya alta", la de la Transfiguració, tots sentirem, com Pere, el desig de plantar-hi tendes, les tendes de la solidaritat i de la comunió, que no deixi cap dona ni cap fill que es porti dintre a l'estacada. A la "muntanya alta" comprendrem, en el dia de la Dona, el gruix i la densitat de la relació home-dona, que parla de complementarietat i ajuda mútua, de responsabilitat i missió educativa. A la "muntanya alta" no podrem defugir les paraules que, com un eco de les del Pare, s'hi pronuncien per a tots nosaltres: "aquest és un fill meu, respecteu-lo, no el sentencieu a mort".

Bé. Hem parlat –i interpretat en un sentit poc conegut- de la prova d'Abraham. Parlem ara de la prova de Jesús. Perquè aquesta prova serà molt més radical encara per Jesús, atès que aquesta no consistirà en renunciar a disposar de la vida d'un altre, sinó de la seva pròpia, oferint-la lliurement al Pare per tots nosaltres, sense exclusió. Jesús haurà de davallar fins a l'abisme de la nostra mort i sembrar-hi la llavor de la vida divina, com un gra de blat ha de ser colgat a terra per poder donar el seu fruit. Jesús ha escollit lliurement el camí de la Pasqua, i ho ha fet únicament per solidaritat amb nosaltres, per donar-nos vida i vida en abundància. Així com per la fe d'Abraham en vindrà una descendència nombrosa, així pel sacrifici de Crist tots podran obtenir la salvació. Ara bé, ¿podien els apòstols entendre-ho això, sense escandalitzar-se i sense abandonar o fugir? Heus ací el per què de l'experiència de la Transfiguració al Tabor.

Jesús invita a Pere, Jaume i Joan a pujar amb ell, sols, "*dalt d'una muntanya alta*". És la recerca de Déu, de la contemplació. Com Moisès pujà amb tres companys al Sinaí, així també Jesús puja a la muntanya alta: aquí, però, és Jesús mateix el qui rep la glòria de Déu. És Ell el qui és contemplat pels deixebles com aquell que el Pare proclama com "*el meu Fill, el meu estimat*". Aquest gran misteri és revelat abans que tot per l'aparició al costat de Jesús de Moisès i d'Elies, aquells que representen la Llei i els Profetes, les Escripures de l'A.T. Quina manera tan magnífica de revelar-nos que la seva veritable identitat només es troba quan és cercat a partir de les Escripures i acollit com Aquell que aconsegueix el que elles anuncien. Separar Jesucrist de les Escripures, comenta el prior de Bose, significa no copsar en absolut l'espessor de la història de la salvació i, al mateix, temps, convertir en vana la fe en la resurrecció. Crist, en efecte, "ha mort i ha ressuscitat tal com diuen les Escripures". Es dona un a reciprocitat entre Crist i les Escripures. Elles ens sostenen de fer-nos una imatge de Jesús que sigui projecció i construcció dels nostres desigs. Per això, com deia S. Jeroni, "ignorar les Escripures significa ignorar Crist".

"*Que n'estem de bé aquí dalt*". Sí, la transfiguració de Jesús apareix com anticipació de la comunió que ens espera tots en el Regne, primícia del món completament posat sota el signe de la bellesa i de la glòria de Déu! Però Jesús els invita a baixar de la muntanya, a tornar a la vida ordinària. Els apòstols han de tornar a la vida de cada dia i han d'afrontar, com nosaltres, els moments difícils de la Passió i la Mort, però amb la certesa que Jesús és el Senyor, el Salvador. Com molt bé ha dit algun autor espiritual: "Ens cal portar als dies de foscor allò que hem experimentat en els dies de llum". La fe és això: la llum i la força de Déu en cada situació de la nostra vida.

Mn. Manel Valls